

เรื่อง รายงานการพัฒนาหลักสูตรการสวนหัดด้วยไม้ไผ่

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน

ปีที่ทำรายงานการพัฒนาหลักสูตร 2546

บทคัดย่อของ

นายจรัญ เสนาวงศ์

นายชำนาญ โพธิคลัง

นายบรรดาศักดิ์ สีลา

นายนิกร อุทก

นายบุญมี วันงูงา

นายชารี สุดคำที

นายนพดล กิตติวัฒนพล

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสวนหัดด้วยไม้ไผ่ให้เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ

วิธีดำเนินการพัฒนาหลักสูตร

1. การเตรียมการพัฒนาหลักสูตร

ในการเตรียมการพัฒนาหลักสูตรการสวนหัดด้วยไม้ไผ่ คณะกรรมการได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบไปด้วย บัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา

สถาบันราชภัฏสุรินทร์ ศูนย์สุวรรณภูมิ จำนวน 7 คน ดังนี้

1.1.1 นายจรัญ เสนาวงศ์	ประธานกรรมการ
1.1.2 นายชำนาญ โพธิคลัง	รองประธานกรรมการ
1.1.3 นายบรรดาศักดิ์ สีลา	กรรมการ
1.1.4 นายบุญมี วันงูงา	กรรมการ
1.1.5 นายชารี คำสุดที	กรรมการ
1.1.6 นายนิกร อุทก	กรรมการและเลขานุการ
1.1.7 นายนพดล กิตติวัฒนพล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน คณะผู้ดำเนินการได้สำรวจความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดมุกดาหาร หลังจากนั้นได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่นการสานหวดด้วยไม้ไผ่ ศึกษาความต้องการของตลาด เพื่อการจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

2. การยกร่างหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรการสานหวดด้วยไม้ไผ่ คณะกรรมการผู้สร้างหลักสูตรได้ร่วมกันยกร่างหลักสูตรซึ่งมีองค์ประกอบหลักสูตร 5 องค์ประกอบ ดังนี้ หลักการและเหตุผลการจัดการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมรรถภาพที่มุ่งเน้น หน่วยการเรียนรู้ แนวทาง การนำหลักสูตรไปใช้

เมื่อคณะกรรมการยกร่างหลักสูตรเสร็จแล้ว ได้นำหลักสูตรฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน เพื่อให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทำประชาพิจารณ์ในขั้นต่อไป

3. การประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร คณะกรรมการได้นำหลักสูตรฉบับร่างเสนอต่อที่ประชุมบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏสุรินทร์ ศูนย์สุวรรณภูมิ จำนวน 55 คน โดยดำเนินการดังนี้

3.1 การทำประชาพิจารณ์ โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมทำประชาพิจารณ์หลักสูตรการสานหวดด้วยไม้ไผ่ในเรื่องความเหมาะสมของหลักสูตร ความสอดคล้องภายในองค์ประกอบและให้ตอบแบบประเมินพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล คณะกรรมการได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบประเมินจากการทำประชาพิจารณ์ มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และข้อเสนอแนะวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สรุปได้ดังนี้

3.2.1 การประเมินหลักสูตรการสานหวดด้วยไม้ไผ่ด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.2.2 การประเมินหลักสูตรการสานหวดด้วยไม้ไผ่ด้านความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.2.3 การศึกษาข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำประชาพิจารณ์หลักสูตร การสานหวดด้วยไม้ไผ่ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแต่ละประเด็นแล้วสรุปเป็นเชิงบรรยาย

สรุปผลการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรการสาธารณสุขด้วยไม้ไผ่ สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการยกร่างหลักสูตร

ผลจากการยกร่างหลักสูตร พบว่า องค์ประกอบทั้ง 5 ด้านในการดำเนินการยกร่างหลักสูตรการสาธารณสุขด้วยไม้ไผ่ คณะกรรมการยกร่างหลักสูตร ได้มีมติให้หลักสูตรการสาธารณสุขด้วยไม้ไผ่ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้ กล่าวคือ ในส่วนของหลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมรรถภาพที่มุ่งเน้น เนื้อหาในหน่วยการเรียน และการนำหลักสูตรไปใช้ โดยได้ปรับปรุงองค์ประกอบของหลักสูตร 2 รายการ ประกอบด้วย ด้านสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความจำเป็น ได้ปรับปรุงให้มีชนิดและลวดลายของการสาธารณสุขด้วยไม้ไผ่เพิ่มมากขึ้น เพราะคณะกรรมการยกร่างหลักสูตร เห็นว่า น่าจะเป็นตัวเลือกอย่างหลากหลายสำหรับครูใจลูก้าและผู้บริโภค ในด้านที่สอง ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 มีใบความรู้แสดงลักษณะของวิธีการจักตอกแต่ละชนิดออกอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนศึกษา และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ระบุให้ใช้ใบความรู้เพื่อศึกษาหลายต่าง ๆ ในการสาธารณสุขด้วยไม้ไผ่และแผนภูมิแสดงขั้นตอนต่าง ๆ ในการสาธารณสุขด้วยไม้ไผ่ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 มีการเพิ่มเติมหัวข้อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการสาธารณสุขด้วยไม้ไผ่ให้สวยงาม และมีคุณภาพให้ได้มาตรฐานทั้งทางด้านบริการเพื่อเป็นการจูงใจลูก้าและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการและการตลาด

2. ผลการประเมินหลักสูตร

จากการทำประชาพิจารณ์ ของกลุ่มบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา ศูนย์สุวรรณภูมิ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 55 คน สรุปผลประเมินดังนี้

2.1 ผลการประเมินด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตร

ผลการประเมินหลักสูตรการสาธารณสุขด้วยไม้ไผ่ จากการทำประชาพิจารณ์ ของกลุ่มบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา ศูนย์สุวรรณภูมิ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 55 คน ในภาพรวมองค์ประกอบของหลักสูตรการสาธารณสุขด้วยไม้ไผ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก 8 รายการ ดังนี้ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความจำเป็น จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมรรถภาพที่มุ่งเน้นให้เกิดขึ้น หน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของหวด หน่วยที่ 2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสาธารณสุข หน่วยที่ 3 การจักตอกและการเหลาดอก หน่วยที่ 5 การจัดการและการตลาดและแนวการนำหลักสูตรไปใช้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง คือ หน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 4 การสาธารณสุข

2.2 ผลการประเมินด้านความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร

ผลการประเมินหลักสูตรการสานหวดด้วยไม้ไผ่ จากการทำประชาพิจารณ์ ของบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา ศูนย์สุวรรณภูมิ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 55 คน ในภาพรวมความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรการสานหวดด้วยไม้ไผ่ มีความสอดคล้องอยู่ในระดับสอดคล้องมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีความสอดคล้องอยู่ในระดับสอดคล้องมากทุกรายการ คือ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความจำเป็นกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความจำเป็นกับสมรรถภาพที่มุ่งเน้นให้เกิดขึ้น สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความจำเป็นกับหน่วยการฝึกอบรม สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความจำเป็นกับแนวการนำหลักสูตรไปใช้ สภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับสมรรถภาพที่มุ่งเน้นให้เกิดขึ้น จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับหน่วยการฝึกอบรม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับแนวการนำหลักสูตรไปใช้ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับการประเมินผลหลักสูตร สมรรถภาพที่มุ่งเน้นให้เกิดขึ้นกับหน่วยการเรียน สมรรถภาพที่มุ่งเน้นให้เกิดขึ้นกับแนวการนำหลักสูตรไปใช้ สมรรถภาพที่มุ่งเน้นให้เกิดขึ้นการประเมินผลหลักสูตร หน่วยการฝึกอบรมกับแนวการนำหลักสูตรไปใช้ หน่วยการฝึกอบรมกับการประเมินผลหลักสูตร และแนวการนำหลักสูตรไปใช้กับการประเมินผลหลักสูตร

2.3 ผลจากการศึกษาข้อเสนอแนะ การประเมินหลักสูตรการสานหวดด้วยไม้ไผ่

จากการทำประชาพิจารณ์ของบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา ศูนย์สุวรรณภูมิ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 55 คน สรุปผลได้ดังนี้ ด้านสมรรถภาพที่มุ่งเน้นให้เกิดขึ้น ควรมุ่งเน้นให้เกิดทักษะในการสานหวดด้วยไม้ไผ่ ด้านมโนทัศน์เบื้องต้นในการสานหวดด้วยไม้ไผ่ในใบงานควรมีแผนภูมิและรูปภาพแสดงขั้นตอนการสานหวดประกอบให้มากกว่านี้ เพราะจะได้ศึกษาให้เข้าใจอย่างชัดเจนเพื่อจะนำไปปฏิบัติให้ถูกต้อง ด้านการสานหวดด้วยไม้ไผ่ควรระบุขั้นตอนในการสานตามลำดับขั้นอย่างชัดเจน เพื่อสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพและหารายได้ระหว่างเรียน ด้านการจัดการและการตลาดเบื้องต้น ควรกำหนด รูปแบบ การโฆษณา เพื่อการจูงใจลูกค้าและการตลาด โดยเน้นคุณภาพ และลดราคาขายงาม

3. ผลการปรับปรุงหลักสูตร

จากการดำเนินการยกร่างหลักสูตรการสานหวดด้วยไม้ไผ่ อำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร และประเมินหลักสูตรจากการทำประชาพิจารณ์ โดยกลุ่มบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา ศูนย์สุวรรณภูมิ จำนวน 55 คน ได้นำผลมาปรับปรุงหลักสูตร

ผลการปรับปรุงหลักสูตร จากการทำประชาพิจารณ์ของกลุ่มบัณฑิตศึกษา สาขา การบริหารการศึกษา ศูนย์สุวรรณภูมิ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 55 คน ได้นำผลมาปรับปรุง ด้านสภาพปัญหาและความจำเป็นโดยปรับปรุงให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หน่วยการเรียนรู้หน่วยที่ 3 มีใบความรู้แสดงลักษณะ ของวิธีการจัดตอกแต่ละชนิดออกอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง หน่วย การเรียนรู้ที่ 4 ระบุให้ใช้ใบความรู้เพื่อศึกษาหลายต่าง ๆ ในการสานหวดด้วยไม้ไผ่และแผนภูมิแสดง ขั้นตอนต่าง ๆ ในการสานหวดด้วยไม้ไผ่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 มีการเพิ่มเติมหัวข้อพัฒนาปรับปรุง คุณภาพการสานหวดด้วยไม้ไผ่ให้สวยงามและมีคุณภาพให้ได้มาตรฐาน ทั้งทางด้านบริการเพื่อเป็น การจูงใจลูกค้าและการตลาด

จากการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวทำให้หลักสูตรมีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี